

BECERİLER

- Deneyimleri anlatma
- Günlük konuşmaları takip etme

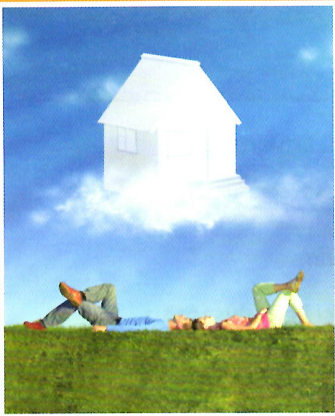
DİL BİLGİSİ

- Zarf-fiiller (-(y)ArAk, -(y)A -(y)A)
- Şimdiki zamanın hikâyesi
- Zarf-fiil (-(y)ken)

KELİMELER

- Taşınma
- Ev
- Ulaşım
- Faturalar

YENİ BİR HAYAT

ÜNİTE 1

YENİ BİR HAYAT

A. TAŞINMA

yürüyerek, konuşa konuşa,
yapmaya yapmaya, yemeyerek

-Buradan yürüyerek evine gidebilirsin.
-Arkadaşımla yolda konuşa konuşa okula geldik.
-Spor yapmaya yapmaya kilo aldım.
-18.00'dan sonra yemek yemeyerek zayıfladı.
-İnsanlar konuşa konuşa anlaşır.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1 Daha önce hiç taşındınız mı? Aşağıdaki nedenlerin taşınmak için bir etkisi oldu mu?

İş Evlilik Aile Eğitim

2 Taşınırken hangi problemler ile karşılaşabilirsiniz?

3 Aşağıdaki ilanlara bakalım. Hangi ev sizin için uygun? Konuşalım.

SAHİBİNDEN KİRALIK	ACİL SATILIK	EMİNÖNÜ'NE YAKIN	ÜNİVERSİTEYE YAKIN
Fatih'te ulaşım araçlarına 10 dakika. Kira 2.500 TL	Kadıköy'de acil satılık, sıfır daire. Fiyatta anlaşa- biliriz.	3 oda 1 salon deniz manzaralı ev. Öğrenciye, bekâra uygun. Kira 2.250 TL	Öğrenciye elektrik, su, doğalgaz dâhil eşyalı kiralık odalar. Fiyat 1.500 TL
KİRALIK DAİRE	İKİ AY PEŞİN ÖDEMELİ	2+1 KİRALIK	EV ARKADAŞI
Üsküdar'da sahibinden 3.000 TL. Pazarlık yok.	Beylikdüzü'nde 4.500 TL kira ile masrafsız lüks daireler.	Taksim'de aileye uygun, temiz daire. Kira 2.750 TL	2+1 eşyalı eve, düzenli bir ev arkadaşı arıyorum. Kira 1.400 TL

4 Aşağıdaki kelimelerin anlamlarını öğrenelim ve kelimeleri cümlelerdeki boşluklara yerleştirelim.

kira taşınmak nezih merkezî sistem kira sözleşmesi
depozito metrekarelik muhit deniz kombi

- Maaşımın çoğunu her ay için ayırıyorum.
- Ailem çok bir semtte oturuyor.
- Ev sahibi fazla istiyor.
- Sence ısınmak için mi yoksa mi tercih etmeliyim?
- Taşınmak için güzel bir arıyorum.
- Kaç bir ev arıyorsunuz?
- İş yerimin manzarası var.
- Yarın için emlakçı ile buluşacağız.
- Bir an önce için acele ediyoruz.

OKUMA

NASIL BİR EV ARIYORSUNUZ?

Gamze: Merhaba, ben Gamze. Ev ilanlarınızı görüp geldim.

Mehmet Ali: Merhaba Gamze Hanım, “Yeni Bir Hayat” emlak ofisine hoş geldiniz.

Gamze: İstanbul’da çalışmaya başladım ve acil olarak iş yerime yakın bir ev arıyorum.

Mehmet Ali: Nasıl bir ev arıyorsunuz, kiralık mı, satılık mı?

Gamze: Kiralık.

Mehmet Ali: Hangi semtlerde ev arıyorsunuz?

Gamze: Levent’te çalışıyorum. Bu nedenle bu çevrede oturmak istiyorum.

Mehmet Ali: Peki, kaç odalı bir ev düşünüyorsunuz?

Gamze: Bir oda bir salon ya da iki oda bir salon benim için uygun olabilir.

Mehmet Ali: Gamze Hanım, yalnız mı yoksa ailenizle ya da bir arkadaşınızla mı yaşayacaksınız? Bu soruyu soruyorum çünkü bazı ev sahipleri bekâra ev vermek istemiyorlar.

Gamze: Yalnız yaşayacağım.

Mehmet Ali: Öyleyse sizin için Levent ve çevresinde, yalnız yaşamaya uygun, güvenli, 1+1 ya da 2+1, doğalgazlı evlere bakabiliriz. Peki, ev için ne kadar kira düşünüyorsunuz?

Gamze: Hımm, iş yerime ve şehir merkezine yakın bir ev için 2000-2500 TL civarında bir kira ödeyebilirim.

Mehmet Ali: Evet. Şu anda elimde size uygun iki ev var. Önce bilgisayardan bunları size göstereyim. Sonra evlere bakarız. Bu evlerden birinin kirası 2000 lira, diğerinin kirası 2250 lira. 2000 liralık evin metrekaresi daha büyük. 2250 liralık ev ise deniz manzaralı ve metro, tramvay, otobüs gibi ulaşım araçlarına daha yakın. Bu evden yürüyerek ulaşım araçlarına gidebilirsiniz.

Gamze: Evin ulaşım araçlarına yakınlığı benim için çok önemli. Bu yüzden bu ev benim için daha uygun.

Mehmet Ali: İsterseniz ben size daireyi gezdireyim böylece daha kolay karar verebilirsiniz.

Gamze: Peki, hemen gidelim.

5 Aşağıdaki soruları metne göre cevaplayalım.

1. Gamze Hanım nasıl bir ev arıyor?
2. Emlakçı hangi evleri öneriyor? Evler arasındaki farklar neler?
3. Gamze Hanım hangi evi görmek istiyor? Neden?
4. Sizce Gamze Hanım evi beğenecek mi?

YA SİZ?

1. Nasıl bir evde oturuyorsunuz?
2. Yeni bir eve taşınırken nelere dikkat ediyorsunuz?

DİL BİLGİSİ

Zarf-Fiiller

Fiil+(y) ArAk

Bu zarf-fiil, durum zarf fiilidir ve fiilin nasıl yapıldığını anlatır.

“-ArAk” is used for describing the way an action is done. “By doing something” might be regarded as the closest English equivalent of this form. (e. g. Türk filmleri izleyerek Türkçenizi geliştirebilirsiniz. —→ You can improve your Turkish by watching Turkish movies.)

NOT: Olmak ve gitmek kelimelerinden sonra “-(y)ArAk” zarf-fiili geldiğinde, bu kelimeler başka bir anlam ifade eder.

“When “-ArAk” follows the verbs “olmak” and “gitmek”, it functions in an entirely different way and changes the meaning as follows:

Örnek:

Babam mühendis olarak çalışıyor. (My father works as an engineer.)
Hasta giderek iyileşiyor. (The patient is getting better day by day.)

Örnek:

Annesinin yanına koşarak gitti.

Her sabah okula yürüyerek gidiyorum.

Müzik dinleyerek ders çalışıyorum.

Türkçeyi, Türk dizilerini seyrederek öğrendim.

Ekmekek yemeyerek kilo verdim.

6 Aşağıdaki boşlukları örneklerdeki gibi dolduralım.

1. Annem, yemeği ve temizliği şarkı söyle..... yapıyor.
2. Doğum gününe gel..... beni çok üzdün.
3. Beni bu şirkete müdür ol..... gönderdiler.
4. Boş zamanlarımı kitap oku..... değerlendiriyorum.
5. Ülkemiz git..... zenginleşiyor.

Fiil+(y)A fiil+(y)A

Bu zarf-fiil, fiilin nasıl yapıldığını anlatır. Bu zarf fiilde yapılan işin tekrarı söz konusudur. “-ArAk” zarf fiiliyle bu zarf fiilin cümleye kattığı anlam, birbirine çok yakındır. Bu nedenle çoğu zaman birbirlerinin yerine kullanılabilirler.

This form also describes the way an action is done and is quite similar to “-ArAk” suffix in terms of meaning, which makes these two forms almost completely interchangeable. This form also implies that the action mentioned is done repeatedly. (e. g. Turistlerle konuşa konuşa İngilizce öğrendim. I have learnt English by talking to tourists again and again.)

Örnek:

Bilgisayarın karşısında çalışa çalışa gözlerim ağrıdı.

Türkçe konuşa konuşa Türkçemi ilerlettim.

Birbirimizi görmeye görmeye unuttuk.

Piknikte güle oynaya eğlendik.

7 Aşağıdaki boşlukları örneklerdeki gibi dolduralım.

1. Spor yap..... yap..... sağlıklı bir insan oldum.
2. Göz gör..... gör..... yalan söylüyor.
3. Adem utan..... sıkıl..... patronundan zam istedi.
4. Ayşe doğum gününü anlat..... anlat..... bitiremedi.
5. O adam her zaman düşün..... düşün..... konuşur.

8 Aşağıdaki cümleleri eşleştirelim.

1. Müzik dinleyerek	a. yemek yaparım.
2. Şarkı söyleyerek	b. ders çalışırım.
3. Patlamış mısır yiyerek	c. okula gideriz.
4. İstemeyerek	ç. film seyrettik.
5. Yürüyerek	d. seni üzdüm.

9 Aşağıdaki cümleleri tamamlayalım.

1. bir ayda üç kilo verdim.	6. dinlendim.
2. sınavdan geçtim.	7. yemek yaptım.
3. Türkçe öğrendim.	8. rezervasyon yaptırdım.
4. eve gittim.	9. televizyon izledim.
5. yeni bir ev kiraladım.	10. internete girdim.

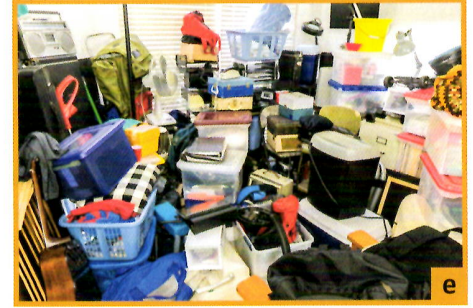
10 Aşağıdaki soruları cevaplayalım.

1. Nasıl güzel gitar çalabiliriz?
.....	6. Nasıl Taksim'e gidebiliriz?
.....
2. Nasıl doktor olabiliriz?
.....	7. Nasıl sağlığımızı koruyabiliriz?
.....
3. Nasıl kültürlü olabiliriz?
.....	8. Boş zamanlarımızı nasıl geçirebiliriz?
.....
4. Nasıl yabancı bir ülkeye gidebiliriz?
.....	9. Nasıl yabancı bir dil öğrenebiliriz?
.....
5. Nasıl yemek yapabiliriz?
.....	10. Yeni kelimeleri nasıl ezberleyebiliriz?
.....

DİNLEME

11 Aşağıdaki görsellerle kelimeleri eşleştirelim.

1. eşya () 2. çekmece () 3. çöp () 4. ortaya toplamak / yığmak () 5. dolap () 6. atmak ()

TAŞINMA TELAŞI

12 1 Metni dinleyelim. Aşağıdaki tavsiyeleri sıraya koyalım.

1. Eşyalarınızı toplayın ve rahatça taşıyın. ()
2. Gereksiz eşyalarınızı odadan çıkarın. ()
3. Kendinize iki saat zaman verin. ()
4. Eşyalarınızı üç gruba ayırın. ()
5. Eşyalarınızı odanın ortasına toplayın. ()

13 Aşağıdaki cümleler doğru ise “D” yanlış ise “Y” yazalım.

1. Bütün evi toplamak için iki saat zaman ayırın. ()
2. Dolaplardaki eşyaların hepsini saklayın. ()
3. Bazı eşyalarınızı başka kişilere verebilirsiniz. ()
4. Yeni evinize benzer eşyalardan almayın. ()
5. Eski ve yeni eşyaları beraber kullanın. ()

YAZMA

14 Nerede oturuyorsunuz ya da aileniz nerede oturuyor? Aşağıdaki konulardan yararlanarak bir metin yazalım.

Konum ve büyüklük (yer, metrekares)

İç /dış özellikler (ısıtma, döşeme, güvenlik, bahçe, park, spor salonu vb.)

Ulaşım (metroya, otobüs duraklarına, iskelelere yakınlık)

Ev tipi (daire, müstakil ev, yurt vb.)

Merkeze yakınlık (çarşı, alışveriş merkezi, hastane vb.)

Evin yaşı ve durumu (eski, yeni, sıfır ev, tadilat durumu vb.)

Ev ile ilgili diğer detaylar (aidat, kaç kişi yaşıyor vb.)

KONUŞMA

15 Aşağıda verilen rollere uygun olarak arkadaşımız ile konuşalım.

1. Kişi: Emlakçı

Kiracı ile konuşup, taleplerini öğrenin. Nasıl bir ev istiyorlar? Nerede istiyorlar? Mevcut kiralık evlerden bahsedin.

Evlerin fotoğraflarını gösterin ve evlerle ilgili detaylı bilgi verin.

Ücretler hakkında bilgi verin.

Ev sahibi ile görüşün ve kiracı ile bir buluşma ayarlayın.

2. Kişi: Kiracı

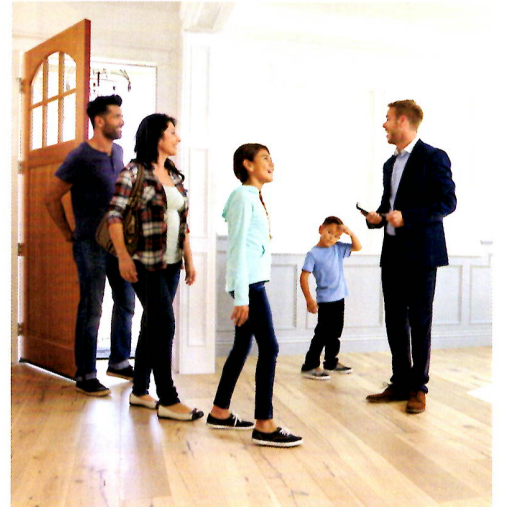
Siz kimsiniz? Nereden taşınacaksınız? Nasıl bir ev istiyorsunuz?

Kaç kişi kalacaksınız? Emlakçıya kendinizle ilgili bilgileri verin.

Emlakçının elindeki mevcut evleri inceleyin ve evler hakkında yorum yapın.

Ücretleri sorun.

Ev sahibi ile buluşun.

ÜNİTE 1

YENİ BİR HAYAT

B. HAVA BEDAVA SU BEDAVA

yaşıyordum, kullanmıyordum
ödüyör muydun, bilmiyör muydun

-Eskiden ailemle yaşıyordum ama şimdi yalnız yaşıyorum.
-Önceden işe gitmek için ulaşım aracı kullanmıyordum, yürüyordum.
-Öğrenciyken faturaları ödüyör muydun?
-Sen ders çalışmıyör muydun?

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1 Aşağıdaki cümleler sizce hangi faturalarda bulunmaktadır? İşaretleyelim.

	Elektrik Faturası	Su Faturası	Doğalgaz Faturası	Telefon Faturası
1. Su Bedeli: 70.60 TL				
2. Gazınız kesilecektir.				
3. KDV				
4. Sayın abonemiz, 1 adet ödenmemiş fatura borcunuz bulunmaktadır.				
5. Elektrik Tüketim Vergisi				
6. Aylık Tarife Ücreti: 55 TL				
7. Son Ödeme Tarihi: 19 Mart				
8. Suyunu boşa harcama.				
9. Hattınız aramalara kapatılacaktır.				
10. Kullanmıyorsan söndür.				

OKUMA

NEREYE GİDECEĞİZ?

Demet: Kendini nasıl hissediyorsun Nadia? Yorgun musun?

Nadia: Yorgunum. Fakat bu tatlı bir yorgunluk. Nihayet güzel bir ev bulduk. Ev arkadaşı oluyoruz. Ne güzel değil mi?

Demet: Evet ama çok işimiz var. Önce elektriğe, suya, doğalgaza, telefona ve internete abone olacağız.

Nadia: Haklısın ancak bunların hepsi bir günde olmaz. Bence iş bölümü yapalım.

Demet: Bence de. O zaman ben elektrik ve suya abone olayım. Sen doğalgaz, telefon ve internete abone ol.

Nadia: Olur. Peki, elektrik ve suya nasıl abone olacaksın? Sen hiç yeni bir ev için abonelik işlemleri yaptın mı?

Demet: Evet yaptım. Elektrik için TEDAŞ'a, su için İSKİ'ye gideceğim.

Nadia: Nasıl gideceksin? Biliyor musun?

Demet: Evet, önce otobüse sonra tramvaya bineceğim. Peki, sen bu işlemleri nasıl yapacaksın?

Nadia: Ben daha önce bilmiyordum ama arkadaşlarıma sorup öğrendim. Doğalgaz için İGDAŞ'a, internet aboneliği için Türk

Telekom'a gideceğim.

Demet: Peki, nasıl gideceksin? Biliyor musun?

Nadia: Otobüse bineceğim ama daha önce burada hiç otobüse binmedim.

Demet: Otobüs için "İstanbul Kart" kullanabilirsin.

İstanbul Kart tramvay, metro ve otobüs duraklarının yakınındaki satış yerlerinde var ve bütün ulaşım araçları için geçerli.

Nadia: Benim kartım var zaten. O zaman yarın ev için gerekli yerlere gidebilirim.

Demet: Ben de yarın gidebilirim ve sonra da taşınabiliriz.

Peki, sonra faturaları nereye ödeyeceğiz? Biliyor musun?

Nadia: Hımm. Bilmiyorum. Ailemin yanında faturaları ben ödemiyordum. Sen daha önce faturaları ödüyör muydun?

Demet: Evet, ödüyordum. İstanbul'da faturaları Fatura Ödeme Merkezlerine ya da bankalara ödeyebiliyoruz.

Nadia: Ne güzel, sen her şeyi biliyorsun. Yarın buluşuyor muyuz?

Demet: Evet, buluşuyoruz. Yarın görüşmek üzere.

Nadia: Görüşmek üzere.

2 Aşağıdaki soruları metne göre cevaplayalım.

1. Bir eve taşınmak için önce neler gerekiyor?
2. Sizce Nadia neden her şeyi Demet'e soruyor?
3. Demet ve Nadia daha önce abonelik ve fatura ödeme işlemlerini yapıyorlar mıydı?
4. "İstanbul Kart" nerede kullanılır?
5. İstanbul'daki bir kişi faturalarını nereye ödeyebilir?

3 Metne göre hangi işi yapmak için nereye gitmek gerek? Eşleştirelim.

1. Elektrik aboneliği	a. İGDAŞ
2. Su aboneliği	b. Türk Telekom
3. Doğal gaz aboneliği	c. TEDAŞ
4. İnternet aboneliği	ç. İSKİ

YA SİZ?

Evinize hangi faturalar geliyor? En yüksek fiyatlı fatura hangisi?

DİL BİLGİSİ

Şimdiki Zamanın Hikâyesi

Şimdiki zamanın hikâyesi, geçmişte olan ve bir süre devam eden olayları anlatmak için kullanılır. Ayrıca geçmişte gerçekleşmesi çok yakın olup gerçekleşmeyen olayların anlatımında kullanılır.

"Şimdiki zamanın hikayesi" is used for describing actions which started happening in the past and continued for a while. In most cases, the action mentioned was either interrupted by a newer action or went on simultaneously with another continuous action. (e. g. Telefon çaldığında yemek yapıyordum. I was cooking when the phone rang. Eşim mutfağı temizlerken ben ütü yapıyordum. I was doing the ironing while my wife was cleaning the kitchen.)

This tense also functions as an equivalent of "was/were going to" and describes actions that did not actually happen but was very likely or about to happen in the past. (Dün tam seni arıyordum, telefonumun şarjı bitti. I was going to call you yesterday but my mobile battery went dead)

	Olumlu	Olumsuz	Olumlu Soru	Olumsuz Soru
Ben	okuyordum	okumuyordum	okuyor muydum	okumuyor muydum
Sen	okuyordun	okumuyordun	okuyor muydun	okumuyor muydun
O	okuyordu	okumuyordu	okuyor muydu	okumuyor muydu
Biz	okuyorduk	okumuyorduk	okuyor muyduk	okumuyor muyduk
Siz	okuyordunuz	okumuyordunuz	okuyor muydunuz	okumuyor muydunuz
Onlar	okuyorlardı	okumuyorlardı	okuyorlar mıydı	okumuyorlar mıydı

Örnek:

Eskiden bayramlarda aile ziyaretlerine gidiyorduk. Şimdi tatile gidiyoruz.

Seni hiç hatırlamıyorum. Bu kursa geliyor muydun?

Onunla aynı şirkette çalışmıyor muydun?

Önüme bak! Az kalsın düşüyordun.

Sınıfa girdim, o zaman öğretmen ders anlatıyordu.

4 Aşağıdaki boşlukları örneklerdeki gibi dolduralım.

1. Çocukken evimizin bahçesinde oyna..... .
2. Ben önceden gök gürültüsünden çok kork..... .
3. Küçükken et ye..... ama şimdi eti çok seviyorum.
4. Onu ilk defa görüyorum. Sen daha önce onu tanı.....?
5. Öğrenciyken çok kitap oku..... ama şimdi zaman bulamıyorum.

6. Pınarlar buradan taşındı, bil.....?
7. Bir zamanlar annemi anla..... . Bugünlerde çok iyi anlıyorum.
8. Siz daha önce Ankara'da otur.....?
9. Gördün mü? Araba neredeyse adama çarp..... .
10. Eve girdim, annem mutfakta yemek yap..... .

5 Aşağıdaki boşlukları “-DI, -(I)yor ve -(I)yordu” ile dolduralım.

Bugün 65. doğum günümü kutla..... (1). Yanımda eşim, çocuklarım ve torunlarım var. Gençken 65. doğum günümü hiç hayal et..... (2). “Ben hep genç kalacağım.” san..... (3). Doğum günümü, sadece arkadaşlarımla kutlamak iste..... (4) çünkü ailemden sıkıl..... (5).
Eskiden pastamın üzerinde yaşıma kadar mum ol..... (6). Mumları sevinçle söndür..... (7). Mumlardan sonra pastanın yarısını ye..... (8). Daha sonra hediyelerimi kabul et..... (9). Arkadaşlarım bana hediye ver..... (10). Ama artık yaşlan..... (11). Şimdi yaşıma kadar mum pastaya sığ..... (12) bu yüzden pastamda bir tane mum var. Doğum günlerimde sadece bir dilim pasta ye..... (13) çünkü hastayım. Artık daha az hediye al..... (14) ama üzül..... (15). Ailemin değerini bil..... (16) ve doğum günlerimi her zaman onlarla kutlamak iste..... (17).
Şimdi torunlarımla eğlen..... (18). Pastanın güzel tadını çocuklarımda bul..... (19). En güzel doğum günü hediyem eşim. Çok mutluyum.

DİNLEME

ULAŞIM

6 Aşağıdaki ulaşım araçlarından en çok hangisini kullanıyorsunuz?

7 Metni dinleyelim. Aşağıdaki cümleler doğru ise “D” yanlış ise “Y” yazalım.

1. Dolmuşta İstanbul Kart kullanabiliriz. ()
2. Nadia, Maslak'a sadece otobüsle gidebilir. ()
3. Nadia, otobüsün numarasını başka birine sorarak öğrenecek. ()
4. Otobüs durakları dolmuş duraklarının ilerisinde. ()
5. İETT İstanbul'daki ulaşım araçlarının programını düzenliyor. ()

8 Metni tekrar dinleyelim, soruları cevaplayalım.

1. Nadia neden dolmuş binmek istemiyor?
.....
2. İETT'nin internet sitesinden ulaşım araçları hakkında hangi bilgiyi öğrenebiliriz? İşaretleyelim.
Saatler () İndirimler () Ücretler ()

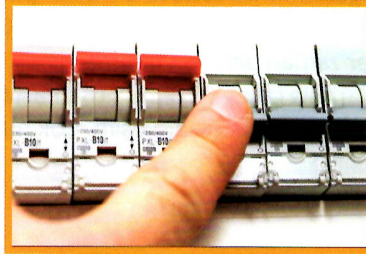
YAZMA

9 Aşağıdaki konularla ilgili bir arkadaşımızla iş bölümü diyalogu yazalım.

	Temizlik	Yemek	Bulaşık	Fatura Ödeme
Durum	Ev arkadaşınızla haftalık düzenli temizlik yapmak istiyorsunuz. Evi süpürmek, toz almak, yerleri silmek vb. görevler için aranızda iş bölümü yapın.	Eşiniz de siz de çalışıyorsunuz. Evde yemek yapmak için ikinizin de az zamanı var. Yemeği hazırlamak, sofrayı toplamak vb. konularda iş bölümü yapın.	Evde üç arkadaş yaşıyorsunuz. Bulaşıklar sık sık mutfakta bekliyor ve bu durumdan rahatsızsınız. Ev arkadaşlarınızla bir toplantı yapıp bulaşıkları düzenli olarak yıkamak için iş bölümü yapın.	Ev arkadaşlarınızla elektrik, su, doğal gaz, internet vb. faturalarını hesaplayarak ödemek için bir plan yapın.

KONUŞMA

10 Fotoğraflara bakalım ve neler oluyor, anlatalım. Fotoğraflardaki sorunlara nasıl çözümler bulabiliriz? Sizce fotoğraflardaki kişiler bu sorunları nasıl çözecek?

11 Aşağıdaki problemlerin hangisini evinizde yaşadınız?

- Musluk su akıtıyor.
- Vana patladı.
- Pencerenin kolu koptu.
- Kapı sıkıştı.
- Bulaşık makinesi bozuldu.
- Banyoyu su bastı.
- Elektrikler kesildi.
- Gaz sızıntısı var.
- Sigorta attı.
- Lavabo tıkanı.

12 Sizce bu problemlerden hangisi daha önemli?

13 Hangi problemleri kendi başınıza çözebilirsiniz?

14 Hangi durumlarda yardıma ihtiyaç duyarsınız? Kimi çağırırsınız?

- tesisatçı
- elektrikçi
- mühendis
- arkadaş
- herhangi biri

ÜNİTE 1

YENİ BİR HAYAT

C. YENİ BİR ŞEHİRDE HAYAT

gelirken, evdeyken, gitmişken,
konuşuyorken, çıkacakken, gençken,
çocukken

-Okula gelirken arkadaşımı gördüm.
-Babam evdeyken müziğin sesini fazla açmıyorum.
-Kantine gitmişken bana bir çay al.
-Müdür Bey konuşuyorken sekreter içeri girdi.
-Tam evden çıkacakken telefonum çaldı.
-Ayla Hanım gençken çok güzelmış.
-Biz çocukken her gün parkta oynuyorduk.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

- 1 Türkiye'deki ilk günlerinizde size neler değişik geldi?
- 2 Aşağıdaki cümlelerden hangisi Türkiye'deki ilk gününüze ait düşüncelerinizi yansıtıyor? Örnekteki gibi nedenleriyle yazalım.

Heyecanlıydım. Çünkü ilk defa yeni bir ülkeye geliyordum.
Korkuyordum. Çünkü
Mutluydum. Çünkü
Sinirliydim. Çünkü
Endişeliydim. Çünkü
Rahattım. Çünkü

OKUMA

İKİNCİ VATANIM TÜRKİYE

Benim adım Sohaib. Beş saatlik bir uçuştan sonra Lahore'dan İzmir'e geldim. Yeni bir hayat, yeni bir şehir ve kültür beni bekliyordu. Hoş bulduk İzmir. Havalimanında herkes güler yüzlüydü. Dikkatimi ilk bu çekti. Yurdum Bornova'daydı. Havalimanından çıkıp doğruca oraya gittim. Yurdum çok güzeldi ve benim gibi farklı ülkelerden öğrenciler vardı. Orada diğer Pakistanlı öğrencilerle tanıştım. İlk gün yurttan dinlendik ve ertesi gün Pakistanlı arkadaşlarla İzmir'in en güzel yeri Konak'a gittik. Orada sahilde yürürken güzel bir kafe gördük ve kahvaltı yapmak için oraya oturduk. Kahvaltı bizi hem mutlu etti hem de şaşırttı. Kahvaltıda çeşit çeşit yiyecekler vardı. Türkler bu kadar büyük bir kahvaltıdan sonra gün boyunca başka bir şey yiyorlar mıydı?

Bilmiyorduk. Kahvaltıda Türk çayı değil kahve istedim. Garsonun o bakışı hâlâ gözümün önünde. Çok sonra öğrendim ki Türkler çay olmadan kahvaltı yapmıyorlardı. Bizler Pakistan'da kahvaltıda sütlü çay içiyorduk ama Türkiye'de çaya süt koymak pek iyi bir fikir değildi. Türk arkadaşlarım bu fikre hiçbir zaman sıcak bakmadılar.

Gittikçe Türk kültürüne alışıyordum. Bir gün markete gittim ve kasiyer arkamdan "Hocam, hocam!" diye seslendi. Bana neden öyle seslendi? Anlamadım. Ben öğretmen değildim. "Hocam" kelimesi samimi bir hitapmış, sonradan anladım. Türkçeyi yavaş yavaş öğreniyordum ama sokak dili bazen derslerdeki Türkçeden farklı olabiliyordu. Örneğin İzmir'de simite "gevrek", çekirdeğe "çiğdem", domatese "domat" diyorlardı.

Ben ve Pakistanlı arkadaşlarım Türkiye'de kriket oynamak istiyorduk ama Türkler için futbol varken kriket bir spor değildi. Hatta Türklerin çoğu kriketi hiç bilmiyordu. Bizler Türk arkadaşlarımıza kriketi öğrettik ve şimdi haftada bir kere kriket maçı yapıyoruz. Tabii ki onlar da bize futbolu öğrettiler.

Bugün Türkiye'deki son günüm. Türkiye'de dört yılımı geçirdim. Yarın sabah ülkeme dönüyorum. Artık ikinci vatanım Türkiye, memleketim İzmir. Sizce Pakistan'a giderken yanımda ne götürüyorum? Tabii ki Türk çayı.

3 Aşağıdaki soruları metne göre cevaplayalım.

1. Sohaib hangi şehirde ve nerede kaldı?
2. Sohaib ve arkadaşları Türk kahvaltısına neden şaşırdılar?
3. Markette kasiyer Sohaib'e neden "Hocam" diye seslendi?
4. Türklerin kriket hakkındaki düşünceleri nelerdir?
5. Sizce Sohaib Türkiye için neden "ikinci vatanım" diyor?

YA SİZ?

Siz "ikinci vatanım" sözünden ne anlıyorsunuz? Sizin ikinci vatanınız var mı?
Sohaib ülkesine dönerken yanında ne götürüyor? Siz ülkenize dönerken yanınızda ne götüreceksiniz?

DİL BİLGİSİ

Zarf-Fiil (-ken)

Bu zarf-fiil, sonuna geldiği kelimeye durum ve zaman anlamı katar. Cümlenin anlamına göre geçmiş zaman, şimdiki zaman, gelecek zaman veya geniş zamanla kullanılır.

This gerund has the same meaning with 'when' and 'while'. It can be used in past, present continuous, future simple present tenses.

İsim / Sıfat+(y)ken

Bu zarf-fiili belirli bir zamanı ya da durumu işaret ederken kullanırız.

This adverbial is used to state a specific time or condition.

Örnek:

Ben hastayken annem hep başımda bekledi.

Küçükken çok sessizmişim.

O zenginken son model bir arabası vardı.

Babam çocukken çok yaramazmış.

Özge bekârken kendisine 1+1 ev aldı.

İsim + DA + (y)ken

Bu zarf-fiil bir yerde geçirilen zaman dilimini işaret ederken kullanılır.

This adverbial is used to describe a time period elapsed or spent at a specific place.

Örnek:

Sen dün sinemadayken ben evi temizliyordum.

Onlar evde yokken eve hırsız girmiş.

Annem mutfaktayken babam da bahçede çiçekleri suluyordu.

Ali ile beraber değilken daha mutluyuz.

Yusuf askerdeyken ailesini her zaman arıyordu.

Aklımdayken söyleyeyim, yarın ders olmayacak.

4 Aşağıdaki cümleleri örneklerdeki gibi dolduralım.

1. Öğrenciler teneffüs..... deprem oldu.
2. Babam iş..... annem de benimle beraber okula geldi.
3. Sen üniversite..... ben de lisedeymişim.
4. Karnım aç..... başka bir şey düşünemiyorum.
5. Genç..... sağlığımızın kıymetini bilmiyorduk.
6. Fakir..... çok eşyamız yoktu ama mutluyduk.
7. Telefonum yok..... zamanımı kitap okuyarak geçiriyordum.
8. Yine yanımda şemsiyem yok..... yağmur yağdı.
9. Evde yalnız..... ne yapıyorsunuz?
10. Aklım..... söyleyeyim, sınavımız haftaya ertelenmiş.

Fiil+zaman eki+ken

“-ken” zarf-fiil eki fiillerle birlikte kullanılabilir. “-ken” zarf-fiil eki -()r, -(l)yor, -mış ve -AcAk zaman eklerinden sonra kullanıldığında farklı anlamlara gelmektedir.

The adverbial “-ken” can be used with verbs. Whenever followed by the time suffixes -Ir, -(l)yor, -mış and -AcAk, “-ken” corresponds to a different meaning.

Fiil + A/lr+ken

Bu zarf-fiil, bir eylem gerçekleşirken başka bir fiil ile kesildiğini veya bir iş devam ederken başka bir eylemin de birlikte gerçekleştiğini anlatır.

This adverbial is used to describe an action being interrupted by another, or two actions happening simultaneously.

Örnek:

Ben ders çalışırken annem sürekli bana yiyecek bir şeyler getiriyordu.

Onlar futbol oynarken hakem maçı durdurdu.

Sen burada uyurken biz de aşağıda yeni mobilyaları yerleştiriyorduk.

Ödevlerimizi yaparken kimseden yardım almıyoruz.

Siz okula gelirken hangi ulaşım araçlarını kullanıyorsunuz?

Fiil + (l) yor+ken

Bu yapı “fiil+ l/Ar+ken” ile yakın anlamlıdır. Aralarında küçük bir fark vardır. Burada -ken ekinin geldiği fiilin sürmekte olduğuna daha çok vurgu yapılmaktadır.

This form is close to “verb + l/Ar+ken” in terms of meaning. The only difference between these two adverbials is that the suffix -ken puts an emphasis on the continuity of the verb to which it is added.

Örnek:

Öğretmen ders anlatırken Murat not alıyordu.

Tatlı tatlı sohbet ediyorken birdenbire tartışmaya başladılar.

Sen yemek yapıyorken ben de tatlıları yapayım.

Onlar sana yardım etmiyorken sen neden onlara yardım ediyorsun?

Fiil + mış + ken

Bu zarf-fiil, yapılan veya yapılacak olan bir işe ikinci bir iş ekleme anlamında kullanılır.

This adverbial is used to state an action to follow another action which has happened or will happen in the future.

Örnek:

İstanbul’a gelmişken tarihi yerleri de gezdim.

Evde yumurta bitti. Yumurta almak için markete gitmişken süt de alayım.

Ayağa kalkmışken bana da su getirir misin?

Buraya kadar gelmişken seni de görmeden gitmek istemedim.

Fiil + AcAk + ken

Bu zarf-fiil, bir eylemin gerçekleşmeye yaklaştığını ama gerçekleşmediğini anlatır. Fiil tamamlanmadan önce başka bir olay birinci olayın gerçekleşmesini engellemektedir.

This adverbial is used to describe actions which were about to take place but actually did not. In such cases, the action concerned is withheld or impeded by another action which has taken place beforehand.

Örnek:

Tam evden çıkacakken üst komşular kahveye geldiler.

Tam seni arayacakken sen beni aradın.

Otobüse binecekken düştüm.

Duşa girecekken sular kesildi.

5 Aşağıdaki cümleleri örneklerdeki gibi dolduralım.

1. Ders çalış..... müzik dinlemekten hoşlanmıyorum.
2. Film izle..... bir şeyler atıştırmak hoşuma gidiyor.
3. Eskiden işe git..... otobüse biniyordum, artık işe metroyla gidiyorum.
4. Türkiye..... çok güzel yemekler yedim, hepsinin tadı damağımda.
5. Alışveriş yap..... pazarlık ediyor musun?
6. Geçen gün salata yap..... parmağımy kestim.
7. Ben evde yok..... postacı gelmiş.
8. Hasta..... yemek yiyemiyor musun?
9. Annem çocuk..... çok yaramazmış.
10. Tophane'den geç..... İÜ Dil Merkezine uğrayıp beni de alır mısınız?
11. Tam evden çık..... telefon çaldı.
12. Dışarı çık..... bana da bir gazete alır mısınız?
13. İstanbul..... her hafta sonu Taksim'e gidiyordum.
14. Televizyon izle..... elektrikler kesildi.
15. Dışarıya çık..... alışveriş de yaptım.

6 Uygun seçeneği işaretleyelim.

1. Tam ders çalış..... arkadaşşımdan telefon geldi ve ders çalışamadım.
a. -acakken b. -mışken
2. Pasta için gerekli malzemelerin hepsini aldık. Bütün malzemeleri al..... neden pasta yapmaktan vazgeçtin?
a. -ıyorken b. -mışken
3. Öğretmen ders anlat..... öğrenciler de onu dinliyorlardı.
a. -mışken b. -ırken
4. Tam annemi akşam sinemaya gitmek için ikna et..... babam eve geldi. İkna edemedim.
a. -ecekken b. -mışken
5. Bu konu hakkında konuş..... dikkat et. İnsanlar yanlış anlayabilir.
a. -muşken b. -urken
6. Daha geçenki yalanlarını unut..... hâlâ bana yalan söylüyorsun. Seni affedemem.
a. -mayacakken b. -mamışken
7. Siz İngilizce öğren..... biz de Fransızca kursuna gidiyorduk.
a. -mışken b. -ırken
8. Aklıma gel söyleyeyim, yarın yağmur yağacak, yanına şemsiyeni al.
a. -ecekken b. -mışken
9. Merve akşam için salata yap..... parmağımy kesti.
a. -ıyorken b. -mışken
10. Babam gazete oku..... erkek kardeşim de ödevlerini yapıyordu.
a. -muşken b. -rken
11. Araba kullan..... telefonla konuşma. Aynı anda iki işi yapmak tehlikelidir.
a. -ıyorken b. -acakken

DİNLEME

MERYEM'DEN LISA'YA TAVSİYELER

7 3 Meryem ile Lisa hangi konular hakkında konuşuyorlar? İşaretleyelim.

	VAR	YOK
1. Trafik yoğunluğu	()	()
2. Hastalıklar	()	()
3. Güvenlik tedbirleri	()	()
4. Hava durumu	()	()
5. Yiyecekler	()	()
6. Tanışma	()	()
7. Misafirperverlik	()	()
8. Ekonomik düzey	()	()
9. Üniversiteler	()	()

YAZMA

8 Aşağıdaki tabloyu dolduralım. Daha sonra ikili gruplar oluşturalım ve arkadaşlarımızla birbirimize sorular soralım.

Ne zaman / nerede / kiminle / nasıl ?	Kendi ülkendeyken neler yapıyordun?	Şimdi neler yapıyorsun?
Okul / iş / kurs	Örnek: Kendi ülkemdeyken liseye gidiyordum.	Örnek: Şimdi İstanbul'da Türkçe kursuna gidiyorum.
Boş zamanlarda		
Hafta içi evde / okulda / işte		
Hafta sonu ailenle / arkadaşlarıyla / çocuklarıyla		
Sosyal Medya		

KONUŞMA

9 Sınıfta üçerli gruplar oluşturalım. Aşağıdaki sorulara tek tek cevap verelim, arkadaşlarımıza anlatalım.

1. İstanbul'a ilk geldiğiniz gün nasıldı?
2. Türklerle yemek yerken nelere dikkat ediyorsunuz?
3. Türk arkadaşlarınızla futbol ve politika hakkında konuşurken nelere dikkat ediyorsunuz?
4. Otobüse binecekken cüzdanınızın yanınızda olmadığını fark ettiniz, ne yaparsınız?
5. Bir arkadaşınız konuşurken onun sözünü kibar bir şekilde nasıl kesersiniz?
6. Daha önce hiç yanlış bir kelime kullandınız mı? Bir kelimeyi yanlış telaffuz ettiniz mi? O durumda neler yaptınız?
7. Yeni bir dil öğrenirken neler yapıyorsunuz?

İZLE - ÖĞREN

EVDEKİ İLK GÜNÜMÜZ

1 1 Büşra ve Ece evlerindeki ilk günlerinde hangi problemi yaşadılar? İşaretleyelim.

- a. Sular kesik. () b. Evde elektrik yok. () c. Evin kapısı kilitlenmiyor. ()

2 Metinde aşağıdaki sorulardan hangilerinin cevapları vardır? İşaretleyelim.

	Var	Yok
1. Büşra ve Ece evde hangi işleri yapacaklar?	()	()
2. Eve internet ne zaman bağlanacak?	()	()
3. Su aboneliği için hangi kuruma başvuru yapacaklar?	()	()
4. Apartman aidatı için ne kadar ödeyecekler?	()	()
5. Elektrik aboneliği için ne zaman başvuracaklar?	()	()

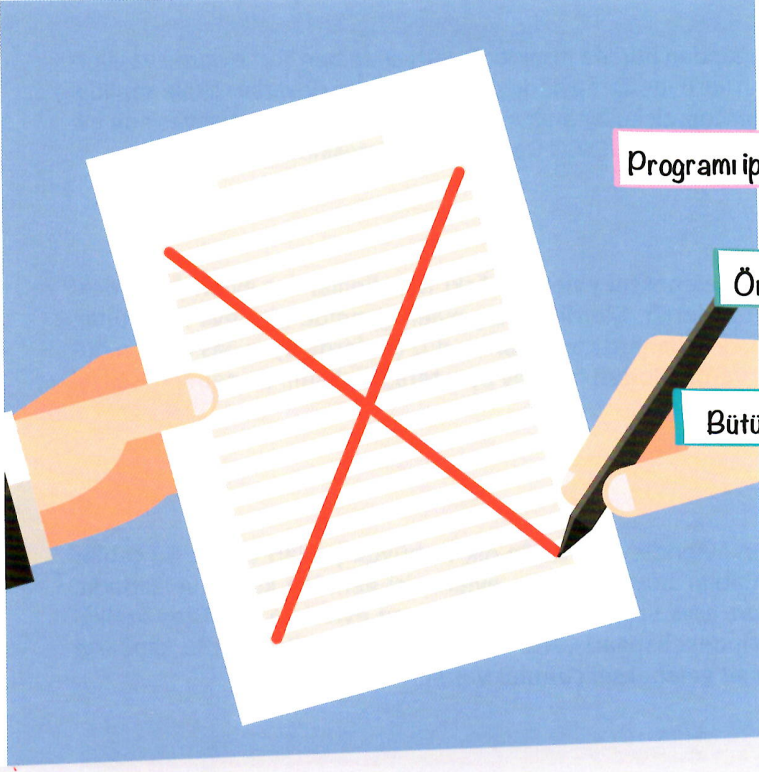
3 Videoya göre aşağıdaki cümleler doğru ise “D” yanlış ise “Y” yazalım.

1. Ece ilk defa ailesinden ayrı yaşayacak.	()
2. Ece ve Büşra abonelik işlemleri için iş bölümü yapmış.	()
3. Elektriği apartman görevlisi açacak.	()
4. Ece ve Büşra bu akşam başka bir yerde kalacak.	()
5. Ece ve Büşra evi bu akşam temizleyecekler.	()

GÜNLÜK İFADELER

İPTAL ETME / REDDETME

Programı iptal etmek durumunda kaldık.

Programı iptal ettik. Özür dileriz.

Önemli bir işim çıktı.

Bütün planlarım suya düştü.

İleri bir zamana atalım.

Başka bir gün görüşelim mi?

O iş yattı.

Bu projeyi rafa kaldırdık.

Bu işi sonraya bırakalım.

KENDİNİ ÇEK

Aşağıdaki konuları düşünüp ülkenizin yüz yıl öncesini günümüzle karşılaştırarak anlatınız.

- Yiyecekler
- Düğünler
- Giyim
- Eğitim
- İş hayatı
- Boş zaman etkinlikleri
- İletişim

MİKROFON SENDE

Üçer kişilik gruplar oluşturalım ve bir emlak ilan sayfası tasarlayalım. İlan sayfasındaki evlerin aşağıdaki özelliklerinden söz edelim.

- Satılık / kiralık
- Fiyat
- Ev türü (Daire / Müstakil ev...)
- Evin özellikleri
- Kiracının özellikleri

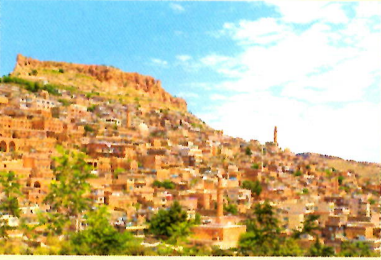
KÜLTÜRDEN KÜLTÜRE

DÜNYADAN EVLER

Torf Evler, İzlanda

İzlanda soğuk bir ülke olduğundan burada insanlar 9. yüzyıldan beri Torf evlerde yaşıyorlar. Bu evler onları soğuktan koruyor. Torf evlerin çatıları ve hatta duvarları çimle kaplıdır. İzlandalılar bu evleri özel bir toprak kullanarak inşa ediyor. Bu özel toprak sayesinde evlerin içi kışın sıcak oluyor. Torf evler UNESCO Dünya Mirası listesinde bulunuyor.

Taş Evler, Mardin

Taş evler, Mardin şehrinin geleneksel evleridir. Eski Mardinliler bu evleri bölgedeki özel sarı bir taş ile inşa etmişlerdir. Mardin'in taş evleri genelde bir veya iki katlıdır. Evlerin çatısı düzdür. Yazın ve ilkbaharda insanlar bu düz çatılarda uyur. Taş evlerin büyük balkonları ve terasları vardır. Birden fazla ev aynı terası kullanır. Bu sebeple sosyal hayatta da insanlar genelde iç içedir.

Minkalar, Japonya

Minkalar, geleneksel Japon evleridir. Bu evlerin dik ve büyük çatıları vardır. Bu çatılar evleri yağmurdan korur. Çatılar büyüktür ama evlerin içi genelde küçük ve sadedir. Bu yüzden evlerin içinde az eşya vardır. Geleneksel Japon evlerinin bir diğer özelliği de kapılarıdır. Japon evlerindeki kapıları yana doğru iterek açabilirsiniz. Bu kapıların üzerinde Japon kültürüne ait geleneksel çizimler vardır.

EĞLENELİM ÖĞRENELİM

Bir kâğıda aşağıdaki gibi bir tablo çizelim. Bir arkadaşımız, aklından alfabeyi saysın ve biz bir süre sonra ona “Dur” diyelim. O bize hangi harfte kaldığını söylesin ve hepimiz o harf ile başlayan isim, şehir, ülke, hayvan, bitki ve eşya isimleri yazalım. Puan bölümüne birbirinden farklı her kelime için 10 puan, aynı kelimeler için 5 puan yazalım. Oyun sonunda en çok puanı toplayan arkadaşımız kazansın.

İSİM	ŞEHİR	ÜLKE	HAYVAN	BİTKİ	EŞYA	PUAN

BİR ADIM ÖTESİ

“-ken” eki cümleye karşılaştırma anlamı da verebilir.

Ben kışın tatil yaparken arkadaşım yazın tatil yapıyor.
Kız kardeşimin el yazısı çok güzelken benimki çok çirkin.
O romantik filmleri severken ben tarih filmlerini severim.

NELER ÖĞRENDİK?

1. Aşağıdaki fiilleri kullanarak boşlukları “-(y)ArAk” ve “-(y)A -(y)A” ile dolduralım.

yenmek etmek görmek vermek konuşmak bakmak özür dilemek etmek dinlemek almak silmek

- Öğretmen eski konuyu tekrar derse başladı.
- Yemek kitabına lezzetli yemekler yapıyorum.
- Güzel günleri hayal uyudu.
- Arkadaşlarını unuttu.
- Arkadaşlarına borç parasız kaldı.
- Müzik spor yaptı.
- Adam bir hata yaptı ve oradan ayrıldı.
- Türkçeyi unuttu.
- Toz ve camları yeni evini pırıl pırıl yaptı.
- Fenerbahçe, karşı takımı şampiyon oldu.

2. Aşağıdaki cümleleri “-(y)ken” zarf-fiilini kullanarak yeniden yazalım.

- Burcu’nun saçı kahverengiydi ve o zamanlar Burcu daha güzeldi.
.....
- Ahmet zayıftı ve daha sağlıklıydı, kilo aldıktan sonra pek çok sağlık problemi yaşadı.
.....
- Ben duştaydım, o zaman telefon çaldı.
.....
- Ben tatildeydim, o zaman eve hırsız girmiş.
.....
- Torunlarımla birlikteyim ve gözüm hiçbir şey görmüyor.
.....

3. Aşağıdaki boşlukları “-DI ve -(I)yordu” ile tamamlayalım.

Dün gece uyu..... (1). Bir su sesi ile uyan..... (2). Yataktan kalkıp sesi takip et..... (3). Ses banyodan gel..... (4). Banyonun kapısını aç..... (5). “Ne var?” diye adımı at..... (6). Ayağım sırlıklam oldu. Eyvah, banyoyu su basmış! Şofbenin vanası patlamış, vanadan su fışkır..... (7). Tuvalet kâğıtları, deterjanlar, kirli çamaşırlar, bütün eşyalar ıslaktı. Hemen dışarı çık..... (8). Evin vanasını kapatıp evdeki suyu kes..... (9). Bütün gece banyodaki suyu boşalt..... (10) ve banyoyu temizle..... (11). Sabah işe gidemedim. Hemen bir tesisatçı ara..... (12) ve tesisatçı vanayı tamir etti. İyi ki o akşam evdeydim.

4. Uygun seçeneği işaretleyiniz.

- Mehmet işe *giderken* / *gitmişken* otobüse biner.
- Ali tam evden *çıkılmışken* / *çıkacakken* misafir geldi, evden çıkamadı.
- Onlar yemek *yerken* / *yemişken* ben film izledim.
- Aklıma *gelmişken* / *geliyorken* söyleyeyim yarınki toplantı ertelendi.
- Siz ders *çalışırken* / *çalışmışken* müzik dinler misiniz?
- İşten *dönerken* / *dönmüşken* markete uğramadın mı?
- Biz çay *içerken* / *içmişken* kurabiye yeriz.
- Babam yemek *yapacakken* / *yapıyorken* ben de pasta yapıyordum.
- Daha evden *çıkamamışken* / *çıkıyorken* yağmur yağmaya başladı. Çıkmaktan vazgeçtim.
- Tam duşa *girmişken* / *girecekken* sular kesildi. Duşa giremedim.

ÖZ DEĞERLENDİRME

Bunları Türkçede yapabilir misiniz? Her cümle için kendinize bir puan veriniz. 1: Yapamam, 2: Biraz yapabilirim, 3: Yapabilirim, 4: İyi yapabilirim, 5: Çok iyi yapabilirim.

1. Günlük konuşmaları takip edebilirim.	1	2	3	4	5
2. Deneyimlerim hakkında bilgi verebilirim.	1	2	3	4	5

KELİME LİSTESİ

İSİMLER

abone
acil
bedel
borç
boru
civar
çöp
deneyim
depozito
doğal gaz
döşeme
durum
emlak
etki
fatura
halat
ısıtma
ihtiyaç
imdat
iş bölümü
işlem
jandarma
kiralık
kombi
konum
masrafsız
mevki
muhit
müstakil
nezih
ödeme
ömür
pazarlık
sahip
satış
sızıntı
sigorta
şofben
tarife
tesisatçı
tüketim
uyum
vana
vergi

FİİLLER

akıtmak
atıştırmak
ayırmak
benzemek
boşaltmak
bozulmak
değerlendirmek
doldurmak
fıškırmak
ısınmak
ilerletmek
kopmak
kurtulmak
sığmak
sıkışmak
sızdırmak
söndürmek
telaşlanmak
tıkanmak
yansıtmak
yığmak
zenginleşmek